

ÖSYM'nin PROVASI

TÜRKİYE GENELİ

ÇÖZÜM

dizgikitap

Bu testte 60 soru vardır.

1. Metinde geçen “yerleşik algıların üzerine yürümek” sözünün anlamı, parçanın bütününe yayılan “genel-
neksel kalıpları yıkmak” ifadeleriyle örtüşmektedir.

Dolayısıyla ortaya çıkan anlam, sanat dünyasında sorgulanmadan kabul görmüş, kalıplaşmış düşüncelere (dogmalara) meydan okumaktır. C seçeneği çeldiricidir ancak “okuyucu beklentisi” metnin sadece bir yönüdür; “yerleşik algıların üzerine yürümek” genel ve köklü kabullere meydan okumayı karşılar.

Cevap B

2. I. boşluktan sonraki “yalnızca kelime oyunlarıla parlamaya çalışmak” ifadesi, ilk boşluğa eserin dış görünüşü, yapısı ve estetik sunumuyla ilgili bir kavramın gelmesi gerektiğini gösterir. Bu doğrultuda “biçim kaygısı” ifadesi metnin anlamsal altyapısına tam olarak oturmaktadır.

II. boşluktan sonra edebiyat tarihinde iz bırakamayan, kalıcılığı yakalayamayan unsurlar için kullanılan en temel ve yerleşik mecaz ifade “tarihe karışmak” eylemidir.

Cevap A

3. B) Cümlede geçen “en geleneksel, en güvenilir ve en kalıcı” ifadeleri, gazetenin diğer iletişim mecralarıyla kıyaslandığını gösterir.
- C) Cümle, çocuklarla yanlış iletişim kurulması durumunda ortaya çıkabilecek olumsuz sonuçlara karşı bir uyarı barındırır.
- D) Cümlede, mobil teknolojinin ilk prototiplerine 1970’lerde rastlandığına dair net bir tespit (sap-tama) yapılmıştır.
- E) Cümledeki müfettişlerin denetim yapma eylemi, “yabancı dil eğitimindeki aksaklıkları yerinde gözlemlemek” hedefine ve amacına yöneliktir.
- A) Bir kavramın ya da olgunun ne olduğunu belirten, “Bu nedir?” sorusuna cevap veren cümleler tanım cümleleridir. A seçeneğindeki cümlede siber zorbalığın bilimsel ya da sözlüksel bir tanımı yapılmamış; onun ergenler üzerindeki olumsuz etkileri ve yol açtığı zararlar (işlevsel özellikleri) anlatılmıştır. Cümlede tanım yoktur.

Cevap A

4. I. cümlede “Çocukluk, insanın iç dünyasında yıllarca sönmeyen bir kandil gibidir.” ifadesinde “gibi” edatı kullanılarak çocukluk kavramı doğrudan bir kandile benzetilmiştir.

II. cümlede “büyümüş hâli” ifadesiyle hayaller, büyüyen bir varlığa (canlıya vb.) benzetilmiştir.

III. cümlede “İnsan yaş aldıkça belleğinin kuytularında...” ifadesinde bellek (hafıza), fiziki bir mekâna, girintili çıkıntılı kuytu bir yere benzetilmiştir.

IV. cümlede “Kimi anılar, yıllar geçse de zihinde ince bir sızı gibi yaşamayı sürdürür.” cümlesinde “gibi” edatı yardımıyla anıların zihindeki kalıcılığı ince bir sızıya benzetilmiştir. (Benzetme vardır.)

V. cümlede herhangi bir unsur başka bir kavrama benzetilmemiştir.

Cevap E

5. “savrulup” sözcüğünün kökü “savur-” eylemidir, ünlüyle başlayan bir ek aldığına “u” ünlüsü düşmüştür.

“attığınız” sözcüğünde, “at-” fiil köküne gelen ‘-dik’ ekinin başındaki “d” ünsüzü, kökteki “t” sert ünsüzünün etkisiyle “t”ye dönüşmüştür (benzeşme); aynı ekin sonundaki ‘k’ ünsüzü ise yumuşayarak ‘ğ’ olmuştur (yumuşama)

“yorgunluğun” (yorgunluk-un) ve “gittiğini” (git-tik-i-ni) sözcüklerinin sonundaki “k” sert ünsüzleri, ünlüyle başlayan ekler aldıkları için “ğ”ye dönüşerek yumuşamıştır.

“hissedersiniz” sözcüğü “his” ismi ile “etmek” yardımcı eyleminin birleşmesiyle oluşmuştur. Bu birleşik fiil kurulurken araya bir “s” ünsüzü daha türeyerek ikizleşmiştir.

Cümledeki hiçbir sözcükte ünsüz düşmesi yoktur.

Cevap D

6. E seçeneğindeki “eksoz” sözcüğünün doğru yazımı “egzoz” şeklinde olmalıdır.

Cevap E

7. “Yalnız geliriz, dosta gereksinimimiz olur” kısmı bir bütündür ve ilk sıralı cümle grubunu oluşturur. Bu iki cümleyi ayırmak için araya virgül (,) konmalıdır.

“eksik kalırız, sevgiye gereksinimimiz olur” kısmı ise ikinci bir bütündür ve kendi içinde yine virgül (,) ile ayrılması gereken ayrı bir sıralı cümle grubu oluşturur.

Kendi içlerinde virgülle ayrılmış olan bu iki bağımsız cümle grubunu birbirine bağlamak için ikinci boşluğa noktalı virgül (;) getirilmelidir.

Cümlelerin sonu tamamlanmış bir yargı bildirdiği için dördüncü boşluğa nokta (.) konmalıdır.

Cevap C

8. Parçadaki “gelmiştik (idi-k)”, “dönecektim (idi-m)” ve “vardı (idi)” sözcüklerinde ek fiil vardır.

“çok” sözcüğü miktar (derecelendirme) zarfıdır.

“burada” sözcüğü “bura” işaret zamirinin bulunma hâli ekini almış biçimidir.

“ancak”, “ya... ya da...” ve “çünkü” sözcükleri bağlaçtır.

Parçada zarf-fiil yoktur.

Cevap D

9. B seçeneğinin yüklemi “kaleme alıyordu” ifadesidir (deyimdir, birlikte alınır).

Kaleme alan kim? = O (gizli özne)

Neyi kaleme alıyordu? sorusuna verilen cevap “gökyüzü gibi derinleşen hayallerini” ifadesidir, dolayısıyla bölünememelidir.

Cümlelerin doğru ayrımı “Son yıllarda (zarf tümlecisi) / gökyüzü gibi derinleşen hayallerini (belirtili nesne) / kaleme alıyordu (yüklem)” biçimindedir.

Diğer seçeneklerin öge ayrımı şu şekildedir:

A Seçeneği:

Başarılı yazarların en büyük hedefi (özne) / okurların zihninde kalıcı izler bırakmaktır. (yüklem)

C Seçeneği:

Toplumsal sorunları esprili bir dille ele alan tiyatrocular (özne) / sahnede (yer tamlayıcısı) / daha çok (zarf tümlecisi) / alkışlanmaktadır. (yüklem)

D Seçeneği:

Romancı ve eleştirmen Tanpınar (özne) / geçmiş (belirtili nesne) / musikinin estetik imkânlarıyla (zarf tümlecisi) / inşa etti (yüklem) / eserlerinde. (yer tamlayıcısı)

E Seçeneği:

Geçen hafta (zarf tümlecisi) / üniversite döneminde yazdığım şiirleri (belirtili nesne) / gözden geçirdim. (yüklem) (Gizli özne: Ben)

Cevap B

10. II. cümlelerin yüklemi “insan ruhunu yansıtan bir aynadır” söz öbeğidir. Yüklem son kelimesi olan “ayna” bir isim (ad) soylu sözcük olduğu için bu cümle isim cümlesidir.

III. cümlelerin yüklemi “izleri görünür kılan bir unsurdur” ifadesidir. Yüklemi sonda olmadığı için devrik cümledir.

IV. cümle için: “Hem de her dönemde...” cümlesinin yargısı (yüklemi) bulunmamaktadır, dolayısıyla eksiltili cümledir.

V. cümlelerin yüklemi “bulunur” eylemidir ve cümle içinde yer alan “kopmaz” sözcüğü fiilimsidir.

İçinde tek bir yüklem ve en az bir fiilimsi barındıran cümleler girişik birleşik cümledir. Yüklemi fiil olduğu için bu cümle girişik birleşik yapı bir fiil cümlesidir.

I. cümle tek yüklemden oluştuğu için sıralı cümle değildir.

Cevap A

11. “bol bol” ve “tabak tabak” ifadeleri ikilemedir.

Metinde geçen “1870”, “10 kat” ve “%90” gibi ifadeler, savı somutlaştırmak ve doğrulamak amacıyla başvurulmuş sayısal verilerdir.

Metnin “Mutlaka karşınıza çıkmıştır...”, “onları hayattan soğutmanıza hiç gerek yok” gibi doğrudan okura hitap eden, doğrudan okura seslenen, samimi bir üslupla kaleme alınması sohbet havasını yansıtır.

“...daha zor absorbe eder çünkü bitkilerdeki demir formu kimyasal olarak farklı bir bağ yapısına sahiptir.” cümlesinde, bir durumun ortaya çıkış nedeni açıklanmıştır.

Parçada herhangi bir tanıma yer verilmemiştir.

Cevap E

12. Metnin genelinde (I, II, IV ve V. cümlelerde) çocuklardaki dil ediniminin doğuştan gelen, biyolojik ve nörolojik bir altyapıya dayandığı felsefi ve bilimsel bir bütünlükle işlenmektedir. Ancak III. cümle, konuyu tamamen değiştirerek günümüz dünyasındaki yetişkinlerin yabancı dil öğrenirken kullandığı interaktif mobil uygulamalardan bahsetmektedir.

Cevap C

13. İlk dört cümlede insan beyninin kendini yenileme ve değiştirme gücü olan nöroplastisite özelliğinden söz edilmektedir. Bu esnekliğin yabancı dil öğrenme, enstrüman çalma ve zihinsel egzersizlerle nasıl tetiklendiği, gri maddeyi artırıp yaşlanmayı geciktirdiği anlatılmaktadır. V. cümleden itibaren metinde yeni bir konuya (demans hastalığının tanımına ve klinik özelliklerine) geçiş yapılmıştır. Bu cümle kendinden önceki nöroplastisite konusuna bağlı olmayan bağımsız bir giriş cümlesidir.

Cevap D

14. II. cümleden sonra teknik bakıma (III) geçilmesi, ardından tekrar güvenlik seviyesine (IV) dönülmesi ve son olarak yine kod güncellemesine (V) geçilmesi akışı tamamen bozmaktadır.

III numaralı cümle ile IV numaralı cümle yer değiştirdiğinde akış kusursuzlaşır:

- I. Anlık trafik tespiti.
- II. Saldırı riskine karşı filtrelerin artırılması.
- IV. Bu filtreler sayesinde sistem güvenli operasyon seviyesine ulaşınca yetkilerin sabitlenmesi. (Güvenlik bloğu kapandı)
- III. Sunucu bakımı ve disk değişiminden önce büyük veri aktarımından kaçınılması.
- V. Kod güncellemeleri, test araları ve veri tabanı anlık görüntüsünün alınması. (Bakım/Güncelleme bloğu kapandı)

Cevap C

15. Parçada edebiyat eserlerinin, özellikle de şiirin diğer edebî türlere (roman, hikâye, tiyatro) kıyasla çeviri sürecindeki zorluğu ve kendine has yapısı üzerinde durulmaktadır.

A seçeneğinde yer alan “Şiirin, dilin düz kurallarıyla açıklanamayan kendine özgü bir anlam dünyası vardır.” yargısı, parçada verilen bu felsefi ve sanatsal ana düşünceyi tam olarak özetlemektedir.

Cevap A

16. (I. boşluk) “Mimariden çok endüstriyel tasarıma katkı sağladığımı düşünüyorum... Sanırım asıl kazanan nesne ve ürün tasarımı olmuştur.” diyerek iki disiplin arasındaki bir etkileşimi ve disiplinlerden söz edildiği için hangi tarafın daha kazançlı çıktığını kıyaslayarak cevap vermiştir.

D seçeneğindeki “Mimarlık ile endüstriyel tasarımın etkileşiminde hangi taraf daha kazançlı çıkmıştır?” sorusu, bu cevabı tam olarak karşılamaktadır.

(II. boşluk) “Mimariden sonra en çok bağ kurduğum alan ürün tasarımıdır... Bu yüzden mesleki pratiğim için çok besleyici bir deneyimdir bu.” diyerek ürün odaklı çalışmanın kendi tasarımcılık dünyasına, mesleki pratiğine ve üretim hissiyatına (atölye tezgahına dönüşmesi, zanaatkâr hissetmesi) sağladığı içsel ve teknik katkılardan bahsetmektedir.

D seçeneğindeki “Endüstriyel ürün odağının tasarımcılığınıza ve üretim sürecinize katkısı hakkında neler söylersiniz?” sorusu bu açıklamaya uygun bir sorudur.

Cevap D

17. Boşluğun hemen ardından, 20. yüzyıla kadar gelişimde “kalıtsal etkilerin” önemli bir rol oynadığına inanıldığı belirtilmiştir.

Devamında ise 20. yüzyılın başlarında davranışçı kuramın ortaya çıkmasıyla beraber bu kez “çevresel faktörlerin” önemli olduğunun savunulduğu ve bu iki durum arasında bir tartışmanın başladığı aktarılmıştır.

Seçenekler incelendiğinde C seçeneğindeki “Gelişimde kalıtımın mı çevrenin mi önemli olduğu” ifadesi, parçada anlatılan tarihsel ve kuramsal tartışmayı tam olarak özetlemekte ve boşluğu tamamlamaktadır.

Cevap C

18. “Bir düşüncenin doğruluğunu denetlemek için dilin bu belirsizliğinden arındırılması...”

“...tıpkı matematik gibi tek anlamlı sembollerden oluşan yapay bir sisteme dönüştürülmesi şarttır.”

Bu vurgular, felsefi ve bilimsel dilin sağlam temellere oturabilmesi için belirsizliklerden uzak, net ve tıpkı matematik gibi sembolik bir tutarlılığa sahip olması gerektiğini anlatır. D seçeneğinde yer alan “Mantıksal kesinlik için mutlak bir netlik ve sembolik tutarlılık gerektirdiği” yargısı, parçada savunulan ana düşünceyi tam olarak özetlemektedir.

Diğer seçeneklerde geçen toplumsal değişim (A), duyguları aktarmadaki yetersizlik (B), sanatsal yaratıcılığı kısıtlama (C) veya egemen sınıfların kültürünü koruma (E) gibi iddialar metnin felsefi mantık ve dil çözümlemesi odağıyla ilgisizdir.

Cevap D

19. Parçada, hızlı bir olayın hareketli ve kısa cümlelerle; durgun bir mekânın ise daha yavaş ve ayrıntılı bir anlatımla verilmesi gerektiği belirtilmektedir. Buna göre romanda kullanılan dil ve anlatım, anlatılan konunun özelliklerine göre değişir. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

Cevap B

20. Faraday’ın bobin ve mıknatısla yaptığı ve o an için küçük ve işlevsiz görünen elektrik deneyine bir öğrenci “Bu buluşun ne yararı var?” diyerek faydacı ve küçümseyici bir soru yöneltmiştir. Faraday’ın buna karşılık verdiği “Yeni doğan bir bebeğin ne yararı var?” sözü benzetmedir. Çünkü yeni doğmuş bir bebek o an için iş göremez, üretmez ve topluma pratik bir fayda sağlayamaz.

Faraday da kendi küçük buluşunu bu bebeğe benzeterek, henüz başlangıç aşamasında olan ve o an için önemsiz ya da işlevsiz sayılan bilimsel gelişmelerin, gelecekteki çok daha büyük keşiflere zemin hazırlayacağını vurgulamak istemiştir.

Cevap D

21. II. cümle, bilginin kaynağı ve doğruluğu problemini en genel biçimde ortaya koyan, kendinden önceki hiçbir cümleye gönderme yapmayan giriş cümlesidir.

IV. cümledeki “bu meşrulaştırma çabası” ifadesi, II. cümlede geçen “meşrulaştırılması problemi”ne gönderme yaptığı için IV. cümle ikinci sırada yer alır.

III. cümle, “Söz konusu rasyonel süzgeç” ifadesiyle IV. cümlede geçen “akıl tek meşru süzgeç kabul edilmiştir” yargısına bağlanır.

V. cümledeki “Sınıflandırılan bu deneysel veriler” ifadesi, III. cümlede geçen “mantıksal şablonlar hâlinde sınıflandırma” yargısının devamıdır.

I. cümledeki “Bu doğrulanabilir veri havuzu” ifadesi, V. cümlede geçen “akıl tek meşru süzgeç kabul edilmiştir” yargısına bağlanır.

Buna göre sıralama II - IV - III - V - I biçimindedir. Baştan üçüncü cümle III numaralı cümledir.

Cevap C

22. Boşluktan hemen önce şairin “Durduğum nokta yerinde durmuyor.” dizesi aktarılmıştır. Bu dize; sabit kalmadığını, hayatın, şartların ve çevreleyen gerçekliğin sürekli bir hareket, değişim ve akış içinde olduğunu vurgular.

B seçeneğindeki “yaşam, sen fark etmeden yön değiştirir” ifadesi, Özdemir Asaf’ın “durulan noktanın yerinde durmaması” (yaşamın sürekli akması ve yön değiştirmesi) felsefesini tam olarak karşılamaktadır.

Cevap B

23. “Bir mimarın eserlerindeki imza, binanın girişindeki tabelaya bakılmaksızın kendini derinden hissettirir.” ve “Onların üslubu... öyle belirgindir ki o yapıları başka hiçbir akımla karıştırmazsınız.” ifadeleri; özgün mimarların kendilerine has sanatsal karakterlerinin, hiçbir dış yönlendirmeye, tabelaya veya işarete gerek kalmadan doğrudan eserin yapısından anlaşılabilceğini gösterir. Bu yüzden asıl vurgulanmak istenen düşünce D seçeneğinde açıkça verilmiştir.

Cevap D

24. Parça, nitelikli bir mimari eserin ortaya çıkışını; binanın doğasından gelen o katı geometrik-mühendislik kuralları ile mimarın ödün vermediği kendi sanatsal ilkelerinin en dengeli, en uyumlu şekilde birleşmesine bağlamaktadır. Buradan da B seçeneğindeki “Bir yapıyı nitelikli kılan temel unsur, projenin kendi iç kanunları ile mimarın kişisel ilkeleri arasında yakalanan uyumdur.” ifadesine ulaşılır.

Cevap B

25. “Her beste kendi ritmik kurgusu ve yapısal nitelikleriyle var olur. Her müzikal formun ayrı matematiksel kanunları vardır.” ifadesinden A seçeneğine,
“Beethoven’ın kaderle olan kavgası, Mozart’ın nesheli zekası, Çaykovski’nin derin melankolisi” ifadelerinden C seçeneğine,
“Sanatçı, kendi müzik çizgisinin temel estetik kanunlarından ödün vermeden üretim yolunda yürümeye devam eder.” ifadesinden D seçeneğine,
“Bir bestecinin eserlerindeki ruh, nota kağıdının üzerindeki isme bakılmaksızın kendini hemen hissettirir.” ifadesinden E seçeneğine ulaşılabilir.
Parçada kalıcılığın şartı olarak geçmişteki ustaları taklit etmek veya onların mirasını aynen sürdürmek gerektiğinden bahsedilmemiştir. Aksine, metin boyunca bestecilerin taklit edilemez “özgünlükleri” ve kendilerine has kimlikleri övülmektedir.

Cevap B

26. Metnin son cümlesinde sanatçıların asla bir başkasıyla karıştırılmayacağı söylenmiş, bu durumun gerekçesi (nedeni) ise “Her bestenin nasıl kendine özgü bir matematiği varsa bestekârın da müzikal kimliğinin de vazgeçilmez ilkeleri vardır.” ve “Onların besteciliği, ürettikleri eserlerde öyle belirgindir ki...” ifadelerinde verilmiştir. Bu ifadeler, bestecinin özgün kimliğini eserlerinin bütününe yansıttığını gösterdiği için E seçeneği doğrudur.

Cevap E

L yemeğini alanların Ali ve Efe olduğu bilindiği için öncelikle tabloya onlar yerleştirilebilir.

Ali (2)	Berk	Can	Demir (2)	Efe	Filiz
L				L	

Can ve Demir, Fransız mutfağından aynı yemeği sipariş verdiğine göre bu yemek de P olmalıdır. Çünkü ikiye tane alınabilecek K, L ve P yemeklerinden sadece P yemeği Fransız mutfağına aittir.

Ali (2)	Berk	Can	Demir (2)	Efe	Filiz
L		P	P	L	

İkişer tane alınabilecek sadece K yemeği kaldığına ve Demir, Filiz'in sipariş verdiği yemekten sipariş verdiğine göre bu yemek K olacaktır.

Ali (2)	Berk	Can	Demir (2)	Efe	Filiz
L		P	P, K	L	K

K, L ve P yemekleri tamamen dağıtıldığına göre diğer yemeklere geçilebilir.

Berk, İtalyan mutfağından yemek sipariş verdiğine göre bu yemek M ya da N'dir.

Ali (2)	Berk	Can	Demir (2)	Efe	Filiz
L	(M/N)	P	P, K	L	K

Ali aynı yemekten ikinci kez sipariş veremeyeceği için bu yemek L olamaz. Berk, M yemeğini sipariş verirse N yemeğini Ali verebilir; Berk, N yemeğini sipariş verirse Ali M yemeğini sipariş verir.

Bu durumda tablonun son şekli aşağıdaki gibidir.

Ali (2)	Berk	Can	Demir (2)	Efe	Filiz
L (M/N)	(M/N)	P	P, K	L	K

27. Verilen bilgilere ve tabloya göre Ali'nin sipariş verdiği ikinci yemek M ya da N olabilir.

Cevap C

28. Berk ile Ali'nin M ve N yemeklerinden hangisini aldığı belirlenemediği için C, D ve E kesinlik taşımaz; Filiz'in K aldığı kesinleştikten sonra B de yanlıştır.

Cevap A

29. Ali'nin N yemeğini sipariş verdiği biliniyorsa Berk de M yemeğini sipariş vermiştir. M ve N yemeklerinden birer adet sipariş verildiği için Berk'e M yemeği kalır.

Ali (2)	Berk	Can	Demir (2)	Efe	Filiz
L, N	M	P	P, K	L	K

Cevap A

30. Verilen bilgilere ve tabloya göre Demir'in M yemeğini sipariş vermesi mümkün değildir. Sipariş verebileceği yemekler P ve K'dir.

Cevap E

$$\begin{aligned}
 31. \quad \frac{1}{2} - \frac{\frac{2-1}{2}}{\frac{3+1}{3}} - \frac{1}{3} &= \frac{1}{2} - \frac{\frac{1}{2}}{\frac{4}{3}} - \frac{1}{3} \\
 &= \frac{1}{2} - \frac{1}{2} \cdot \frac{3}{4} - \frac{1}{3} \\
 &= \frac{1}{2} - \frac{3}{8} - \frac{1}{3} \\
 &= \frac{12}{24} - \frac{9}{24} - \frac{8}{24} = -\frac{5}{24}
 \end{aligned}$$

Cevap: A

$$\begin{array}{r}
 0,09 \\
 - 0,03 \\
 \hline
 0,06
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 0,40 \\
 0,03 \\
 + 0,02 \\
 \hline
 0,45
 \end{array}$$

$$\begin{aligned}
 \left(\frac{0,09 - 0,03}{0,4 + 0,03 + 0,02} \right) \cdot 1,5 &= \frac{0,06}{0,45} \cdot 1,5 \\
 &= \frac{6}{45} \cdot \frac{15}{10} = \frac{6}{3} \cdot \frac{1}{10} \\
 &= \frac{2}{10} \\
 &= 0,2
 \end{aligned}$$

Cevap: B

33. Gruplandırılarak ortak paranteze alınır.

$$\begin{aligned}
 4 + \sqrt{12} &= 4 + \sqrt{4 \cdot 3} = 4 + 2\sqrt{3} \\
 &= 2 \cdot (2 + \sqrt{3}) \\
 \sqrt{8} + \sqrt{6} &= \sqrt{2} \cdot (\sqrt{4} + \sqrt{3}) \\
 &= \sqrt{2} \cdot (2 + \sqrt{3}) \\
 4 + \sqrt{12} + \sqrt{8} + \sqrt{6} &= 2 \cdot (2 + \sqrt{3}) + \sqrt{2} \cdot (2 + \sqrt{3}) \\
 &= (2 + \sqrt{3}) \cdot (2 + \sqrt{2}) \\
 \frac{4 + \sqrt{12} + \sqrt{8} + \sqrt{6}}{2 + \sqrt{2}} &= \frac{(2 + \sqrt{3}) \cdot (2 + \sqrt{2})}{2 + \sqrt{2}} \\
 &= 2 + \sqrt{3} \text{ olur.}
 \end{aligned}$$

Cevap: E

$$\begin{aligned}
 34. \quad \frac{3^{19} + 3^{21} - 3^{18}}{3^{20} + 3^{21}} &= \frac{3^{18} \cdot (3^1 + 3^3 - 3^0)}{3^{18} \cdot (3^2 + 3^3)} \\
 &= \frac{3^{18} \cdot (3 + 27 - 1)}{3^{18} \cdot (9 + 27)} = \frac{29}{36}
 \end{aligned}$$

Cevap: A

35. Verilen $b = 4c$ eşitliğini $a = b - 3c$ denkleminde yerine yazalım.

$$a = 4c - 3c$$

$$a = c$$

Buna göre,

$$b - a = 4c - c = 3c \text{ olur.}$$

Şimdi bu ifadeyi üçüncü denklemde yerine yazalım.

$$3c = 2(b - a) - 3$$

$$3c = 2 \cdot 3c - 3 \Rightarrow 3c = 6c - 3 \Rightarrow 3 = 3c \Rightarrow c = 1$$

$c = 1$ olduğuna göre,

$$a = c = 1 \text{ ve } b = 4c = 4 \text{ olur.}$$

$$\text{Böylece } a + b + c = 1 + 4 + 1 = 6 \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

$$36. (z - x) \cdot (t - x) < 0 < (y - x) \cdot (t - y)$$

ifadesinde $x < y$ ise $0 < y - x$ olur

yani $(y - x) = +$ 'dir.

$0 < (y - x) \cdot (t - y)$ için $(y - x) = +$ ise $(t - y) = +$ 'dir.

yani $0 < t - y$, $y < t$ 'dir. O hâlde $x < y$ ve $y < t$ ise

$x < y < t$ 'dir ve $x < t$ ise $0 < (t - x)$ olur

yani $(t - x) = +$ 'dir.

$(z - x) \cdot (t - x) < 0$ için $(t - x) = +$ ise

$(z - x) = -$ 'dir. Yani $z - x < 0$ ve

$z < x$ 'dir.

Buna göre:

$z < x < y < t$ olur.

I) $z < x < y < t$ (Doğru)

II) $(z - t) = -$ ve $(x - y) = -$ olduğu için

$(z - t) \cdot (x - y) > 0$ olmalıydı.

Bundan dolayı II. öncül yanlıştır.

III) $(z - y) = -$ ve $(x - t) = -$ olduğu için

$z - y + x - t < 0$ 'dir. (Doğru)

I ve III doğrudur.

Cevap: D

$$37. \quad x^{\text{Tek}} + y^{\text{Çift}} + z^{\text{Tek}} = \text{Tek}$$

$$y^{\text{Çift}} + z^{\text{Çift}} = \text{Çift}$$

$$x + z = \text{Tek}$$

$$y + z = \text{Çift}$$

$$\text{T. Ç.}$$

$$\text{Ç. Ç.}$$

$$\text{Ç. T.}$$

$$\text{T. T.}$$

$$x = \text{Tek}$$

$$\text{Çift}$$

$$y = \text{Çift}$$

$$\text{veya}$$

$$\text{Tek}$$

$$z = \text{Çift}$$

$$\text{Tek}$$

$$\begin{aligned}
 \text{I. } x + yz &\begin{cases} \rightarrow \text{Tek} + \text{Çift} \cdot \text{Çift} = \text{Tek} \checkmark \\ \rightarrow \text{Çift} + \text{Tek} \cdot \text{Tek} = \text{Tek} \checkmark \end{cases}
 \end{aligned}$$

Cevap: A

38. Verilen eşitlikleri sırasıyla inceleyecek olursak:

$$|a - 9| = 3a - 7 \text{ ise}$$

$a \geq 9$ ise $a - 9 = 3a - 7 \Rightarrow 2a = -2$ ve $a = -1$ olduğunda $a \geq 9$ şartını sağlamadığı için $a = -1$ olamaz.

$a < 9$ ise $-a + 9 = 3a - 7$ ise $4a = 16$ ve $a = 4$ olduğunda $a < 9$ şartını sağladığı için $a = 4$ 'tür.

$$|b + 12| = 2a - b \text{ ise}$$

$b + 12 = 2a - b$	$-b - 12 = 2a - b$
$a = 4$ olduğuna göre:	$a = 4$ olduğuna göre:
$b + 12 = 2 \cdot 4 - b$	$-b - 12 = 2 \cdot 4 - 6$
$2b = 8 - 12$	$-b - 12 = 8 - b$
$2b = -4$ ise	$-12 = 8$ için
$b = -2$	Ç.K. = $\emptyset$ 'dir.

Buna göre $a = 4$ ve $b = -2$ 'dir.

$$\frac{a}{b} = \frac{4}{(-2)} = -2 \text{ olur.}$$

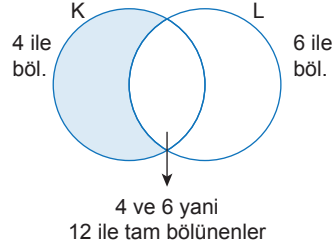
Cevap: C

39. Hesap numarasının son 6 hanesi olan 4 * * * * * sayısı bir palindrom sayısı olduğu için 4xyyx4 sayısı şeklindedir. 4xyyx4 sayısının birler basamağındaki rakam 4 olduğu için çift bir sayıdır ve bu sayı tam ortadan simetrik bir sayı olduğu için 11 ile tam bölünür. Hem çift hem de 11 ile tam bölünebilen bir sayı aynı zamanda 22'nin katı bir sayıdır.

4xyyx4 sayısının 88 ile bölümünden kalan ifadesinde bölünen ve bölen sayılar 22'nin katı bir sayı olduğu için kalan da 22'nin katı olacağı için kalanın alabileceği değerler sırasıyla: 0, 22, 44 ve 66 olabilir. Fakat son kullanma tarihi gün belirttiği için sadece 22 olabileceği için alabileceği 1 değer vardır.

Cevap: A

40.

$K \setminus L$ fark kümesinin elemanları 4 ile tam bölünebilen fakat 6 ile bölünemeyen elemanlardan oluşur.

K kümesinin elemanları:

$$\{4, 8, 12, \dots, 80\} \Rightarrow \text{Terim sayısı} = \frac{80-4}{4} + 1 = 20 \text{ tane}$$

L kümesinin elemanları:

$$\{6, 12, 18, \dots, 78\} \Rightarrow \text{Terim sayısı} = \frac{78-6}{6} + 1 = 13 \text{ tane}$$

$K \cap L$ kümesinin elemanları:

$$\{12, 24, \dots, 72\} \Rightarrow \text{Terim sayısı} = \frac{72-12}{12} + 1 = 6 \text{ tane}$$

Buna göre $K \setminus L$ fark kümesinin eleman sayısı:

$$20 - 6 = 14 \text{ olur.}$$

Cevap: D

$$41. (f \circ g)(m) = f(g(m)) = f(m + 5)$$

$$= 2 \cdot (m + 5) - 2 = 2m + 8 \text{ olur. O hâlde,}$$

$$(f \circ g)(m) = 2m + 8 \text{ dir.}$$

$$2m + 8 = 3 \cdot g(m) - 21 \text{ olur ve}$$

$g(m) = m + 5$ ifadesini eşitlikte yerine yazarsak:

$$2m + 8 = 3 \cdot (m + 5) - 21$$

$$2m + 8 = 3m - 6 \Rightarrow m = 14 \text{ olur.}$$

Cevap: B

42. $5^{x-1} \cdot 2^{x+1} + 5^{x+1} \cdot 2^{x-1} = 87$

$$\frac{5^x}{5} \cdot 2^x \cdot 2 + 5^x \cdot 5 \cdot \frac{2^x}{2} = 87$$

$$\frac{10^x}{5} \cdot 2 + \frac{10^x}{2} \cdot 5 = \frac{87}{1}$$

(2) (5) (10)

$$4 \cdot 10^x + 25 \cdot 10^x = 870$$

$$29 \cdot 10^x = 870$$

$$10^x = 30 \text{ olur.}$$

Cevap: B

43. XYZ üç basamaklı bir sayı olmak üzere:

$$XYZ + 100 = a$$

$$XYZ - 50 = b$$

$$XYZ - 3 = c$$

+

$$3 \cdot (XYZ) + 100 - 50 - 3 = a + b + c$$

$$3 \cdot (XYZ) + 47 = 626$$

$$3 \cdot (XYZ) = 579 \text{ olur ve}$$

$$XYZ = \frac{579}{3} = 193 \text{ tür.}$$

Cevap B

44. 5 ile tam bölünen bir sayının birler basamağı 0 veya 5 olmalıdır. A5B sayısı 5 ile kalansız bölünebiliyorsa B rakamı 0 veya 5 olabilir. Fakat A ve B rakamları sıfırdan farklı olduğu için B=5 olur. O hâlde A65 sayısı 3 ile tam bölünmektedir. Rakamları toplamı 3'ün katı olması gerektiğine göre A rakamı 1, 4 veya 7 olabilir. A35 sayısının 7 ile tam bölünmesini sağlayan A değeri 7 olacaktır. Yani 735 sayısı 7 ile tam bölünür. O hâlde A = 7 ve B = 5 olduğundan A+B=12 olur.

Cevap: C

45.

Doktor	Hemşire	Hasta
a	b	c

Başlangıçta: $a + b = c$

Son Durum: $a + 8 = \frac{b + c}{4}$

$$4a + 32 = b + c$$

a + b yazarsak

$$4a + 32 = b + a + b$$

$$3a + 32 = 2b \text{ olur.}$$

En az dendiği için a'ya alabileceği en küçük değer verilir.

$$3a + 32 = 2b$$

$$a = 2 \quad b = 19$$

için olur.

$$c = 19 + 2 = 21 \text{ dir.}$$

Buna göre, $a + b + c$ toplamı

$$2 + 19 + 21 = 42 \text{ dir.}$$

Cevap: A

46. Mustafa'nın 2024 yılındaki yaşı:

$$1 + 9 + x + y = 10 + x + y \text{ dir.}$$

Sema, Mustafa'dan 7 yaş daha büyük olduğu için 2024 yılındaki Sema'nın yaşı

$$7 + 10 + x + y = 17 + x + y \text{ dir.}$$

$$2024 - 19xy = 17 + x + y$$

$$124 - 10x - y = 17 + x + y$$

$$107 = 11x + 2y$$

$$\begin{array}{cc} \swarrow & \swarrow \\ 9 & 4 \end{array}$$

Sema: 1994 yılında doğmuştur.

Mustafa ise $1994 + 7 = 2001$ yılında doğmuştur.

Cevap: E

47. %20'si bittiğinde 12 saat süre kaldığına göre %100'ünü A işlemcisi ile 15 saatte modelleyebiliriz. A işlemcisinin performansı 100x ise A pro işlemcisinin performansı %150 = 150x daha fazla olduğu için $100x + 150x = 250x$ 'tir.

A işlemcisi %40'ını kullanıyorsa 40x kullanır.

B işlemcisi %80'ini kullanıyorsa

$$250x \cdot \frac{80}{100} = 200x \text{ olur.}$$

Kapasite arttıkça işlem daha kısa sürede biteceği için ters orantı yapılır.

40x	15 saat
200x	?

$$\frac{40x \cdot 15}{200} = 3 \text{ saatte biter.}$$

Cevap: C

48. Karşılaşana kadar hızlı olan hareketli $28 \cdot 18 = 504$ m yol alır. Yavaş olan hareketlinin dakikada 24 m hızla 504 m yolu alıp tekrar A noktasına ulaşması $\frac{504}{24} = 21$ dk süre alır.

Cevap: C

49. $360 = 2^3 \cdot 3^2 \cdot 5^1$ ise $\textcircled{360} = 5 - 2 = 3$

$$189 = 3^3 \cdot 7^1 \text{ ise } \textcircled{189} = 7 - 3 = 4$$

Buna göre:

$$\frac{\textcircled{360}}{\textcircled{189}} = \frac{3}{4} \text{ olur.}$$

Cevap: B

50. 3 tuşuna bastığımızda ekranda 3 görünme olasılığı $\frac{2}{5}$, 7 tuşuna bastığımızda ekranda 3 görünme olasılığı $\frac{1}{6}$ ve 3 tuşuna bastığımızda ekranda 7 görünme olasılığı $\frac{3}{5}$ olduğuna göre istenilenin olma olasılığı:

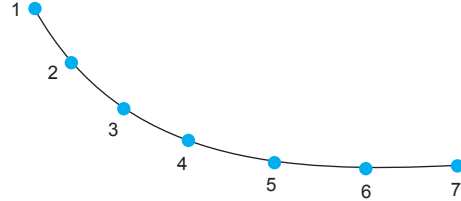
$$\frac{2}{5} \cdot \frac{1}{6} \cdot \frac{3}{5} = \frac{6}{150} = \frac{1}{25}$$

Cevap: B

51. 1. noktanın derecesi 3, 2. noktanın derecesi 1, 3. noktanın derecesi 1, 4. noktanın derecesi 2 ve 5. noktanın derecesi 1 olan ağaç aranmalıdır.

Cevap: C

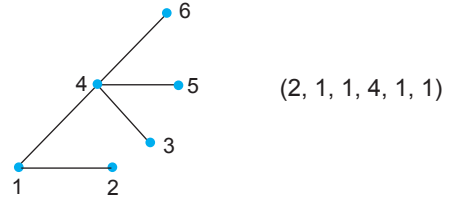
52.

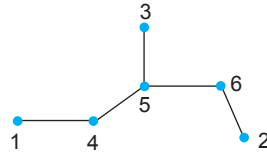
Şekildeki 7 noktalı bir ağaçta derecesi 5 olan 5 nokta vardır.

Cevap: D

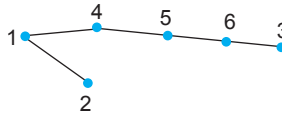
53.

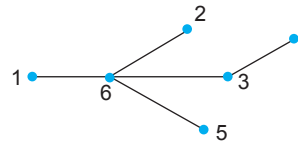
(2, 1, 1, 4, 1, 1)

(1, 1, 1, 2, 3, 2)

(2, 1, 1, 2, 2, 2)

(1, 1, 2, 1, 1, 4)

Çizilebilecek örnek ağaçlardır.

Cevap: B

54. Başlangıç ücreti $2x$ TL olsun.

Yeni abonelik döneminde satılan kartlar başlangıç ücretinin 3 katıdır.

$$3 \cdot 2x = 2400$$

$$6x = 2400$$

$$x = 400$$

$$\text{Başlangıç ücreti} = 2x = 800 \text{ TL.}$$

Cevap: C

55. Başlangıç ücreti $2x$ TL olsun.

Fiyatlar sırasıyla $2x$, $3x$, $4x$ ve $6x$ 'tir.

Diğer üç kişi:

$$2x + 3x + 4x = 2700$$

$$9x = 2700$$

$$x = 300$$

$$\text{Deniz} = 6x = 1800 \text{ TL.}$$

Cevap: C

56. Başlangıç ücreti $2x$ TL olsun.

Dönem başlamadan önce satılan kart sayısı

$$100 - 10 = 90 \text{ olur.}$$

İlk 40 kart:

$$40 \cdot 2x = 80x$$

Sonraki 30 kart, başlangıç ücretinin %50 fazlasına satıldığından kart başına ücret $3x$ olur.

$$30 \cdot 3x = 90x$$

Geriye kalan kart sayısı

$$90 - (40 + 30) = 20$$

olduğundan, bu kartların her biri başlangıç ücretinin 2 katına satılır:

$$20 \cdot 4x = 80x$$

Yeni dönemin başladığı gün satılan 10 kartın her biri başlangıç ücretinin 3 katına satılır:

$$10 \cdot 6x = 60x$$

Toplam ödeme 155000 TL olduğuna göre,

$$80x + 90x + 80x + 60x = 155000$$

$$310x = 155000$$

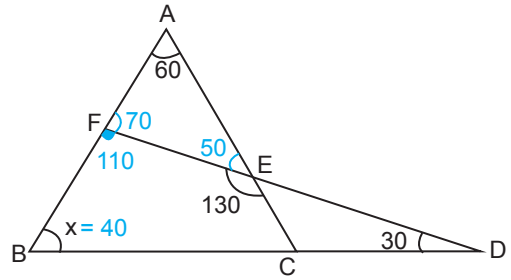
$$x = 500$$

35. kart ilk 40 kart içinde olduğundan başlangıç ücretinden satılmıştır.

$$2x = 2 \cdot 500 = 1000$$

Cevap: A

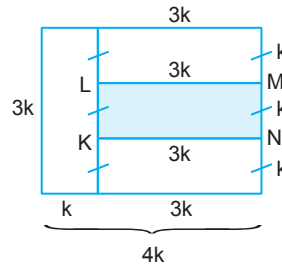
57.

Açıları yerleştirirsek özellikle de iki iç açı bir dış açıya eşittir koşulundan daha kolay çözülür.

Cevap: B

58.

$$14k = 70 \Rightarrow k = 5$$

$$\text{Alan(KLMN)} = 3k \cdot k = 3k^2$$

$$= 3 \cdot 5^2 = 3 \cdot 25 = 75 \text{ cm}^2$$

Cevap: C

59. Dik koninin hacmi = $\frac{\text{taban alanı} \times \text{yükseklik}}{3}$

3

$$= \frac{\pi \cdot 9r^2 \times 3h}{3} = \pi 9r^2 h$$

Silindirin hacmi = taban alanı x yükseklik

$$= \pi 4r^2 \times 3h = \pi 12r^2 h$$

$$\frac{\text{Dik koninin hacmi}}{\text{Silindirin hacmi}} = \frac{\pi 9r^2 h}{\pi 12r^2 h} = \frac{3}{4} \text{ çıkar.}$$

Cevap: C

60. $x + y - 4 = 0$ doğrusu için;

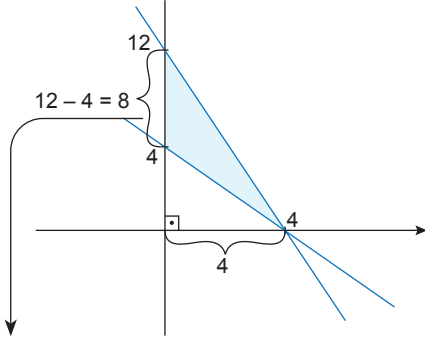
$$x = 0 \quad y = 4$$

$$y = 0 \quad x = 4$$

$3x + y - 12 = 0$ doğrusu için;

$$x = 0 \quad y = 12$$

$$y = 0 \quad x = 4$$

oluşan üçgenin alanı

$$= \frac{8 \cdot 4}{2} = 16 \text{ br}^2$$

Cevap: B

Bu testte 60 soru vardır.

1. Soruda yer alan bilgiler incelendiğinde Kırgız Türkleri hakkında bilgi veren destan Manas Destanı'nı, Uygur Türklerinin kutsal saydıkları taşı Çinlilere vermeleri üzerine yurtlarını terk etmeleri Göç Destanı'nı, Türklerin demir dağı eritmesi Ergenekon Destanı'nı, Asya Hun Devleti kahramanının doğumu ise Oğuz Kağan Destanı'nı anlatmaktadır, Bozkurt Destanı ise Kök Türklerin dişi bir kurttan türeyişlerini anlatmaktadır.

Cevap: D

2. Hatıratı bahsedilen Türkiye Selçuklu hükümdarı II. Kılıç Arslan'dır.
Süleyman Şah: 1077-1086 yılları arasında
Alâeddin Keykubat: 1220 -1237 yılları arasında
I. Kılıç Arslan 1092 -1107 yılları arasında
I. Mesut:1116 -1155 yılları arasında hüküm sürmüştür.

Cevap: D

3. Seçeneklerde yer alan bilgiler içerisinde Konya ve Karaman'ın alınarak Karamanoğulları Beyliği'ne son verilmesi ifadesinde hata vardır. Her ne kadar Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde Konya ve Karaman alınmış olsa da Karamanoğulları'na II. Bayezid Dönemi'nde son verilmiştir. Seçeneklerde yer alan diğer bilgiler doğrudur.

Cevap: E

4. Paragrafta İskân Sisteminden bahsedilmiştir.
İstimalet Sistemi: Hoşgörü politikasıdır.
Emanet Sistemi: Vergilerin ihale edilmeden emin adı verilen memurlar tarafından toplanıp doğrudan hazineye aktarılmasına verilen isimdir.
Malikâne Sistemi: Devletin vergi toplama hakkının ömür boyu verilmesi sistemidir.
Tımar Sistemi: Toprak gelirleri karşılığında asker yetiştirilmesine verilen isimdir.

Cevap: A

5. Hakkında bilgiler verilen bilim insanı Akşemseddin'dir.

Kâtip Çelebi: Hacı Kalfa olarak bilinir. *Cihannüma*, *Fezleke* gibi eserleri vardır.

Sabuncuoğlu Şerefeddin: XV. yüzyıl tıp alimidir, en önemli eseri *Mücerrebname*'dir.

Ahmet Cevdet Paşa: XIX. yüzyılda yaşayan devlet adamı, tarihçidir. *Tarih-i Cevdet*, *Tezakir* gibi eserleri vardır. Mecelle (İlk medeni kanun)'nin hazırlanmasında rol oynamıştır.

Takiyüddin Er-Raşid: XIX. yüzyılda yaşamış ve İstanbul Rasathanesini kurmuş gök bilimcidir.

Cevap: B

6. Osmanlı Devleti'nde esnafın üretim ve fiyatlarını denetlemek için kurulan kuruluş "Lonca Teşkilatı"dır. Derbent ise yol, köprü ve geçitlerin güvenliğini sağlayan teşkilattır. Seçeneklerde yer alan diğer bilgi eşleştirmeleri doğrudur.

Cevap: C

7. Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'un fethinden hemen sonra güçlü ve köklü bir Türk ailesinden gelen Sadrazam Çandarlı Halil Paşa'yı idam ettirmiştir. Bu olaydan sonra, devletin en üst makamlarına (başta sadrazamlık olmak üzere) Türk soylu ailelerin yerine, doğrudan padişaha bağlı olan devşirme (kul sistemi) kökenli devlet adamlarını getirmeye başlamıştır. Amacı, merkezî otoriteyi mutlak kılmak ve kendi gücüne rakip olabilecek güçlü köklü ailelerin (Türk aristokrasisinin) devlet yönetimi üzerindeki etkisini kırmaktır.

Cevap: B

8. Kazaskerle alakalı verilen bilgiler içerisinde yer alan I ve II. öncüller doğrudur. Kazaskerlik makamı Orhan Bey Dönemi'nde değil I. Murat Dönemi'nde kurulmuştur.

Cevap: C

9. Hatırat'ta yer alan metinde Çınar Vakası (Vaka-yı Vakvakiye) anlatılmaktadır. Bu olay IV. Mehmet Dönemi'nde yaşanmıştır.

Vaka-yı Hayriye: Yeniçeri Ocağının kaldırılmasıdır.

Çırağan Olayı: Ali Suavi tarafından gerçekleştirilen başarısız darbe girişimidir.

Buçuktepe İsyanı: İlk yeniçeri isyanıdır.

Büyük Kaçgun: Celali İsyanları sonucunda Anadolu'dan gerçekleştirilen büyük göç hareketini ifade etmektedir.

Cevap: D

10. I.öncül Sened-i İttifak'ı, II. öncül Tanzimat Fermanı'nı, III. öncül ise Kanunuesasi'yi belirtmektedir. Doğru sıralama C seçeneği olacaktır.

Cevap: C

11. Seçeneklerde yer alan bilgiler dikkate alındığında D seçeneği doğru değildir. Osmanlı Devleti sınırı olmadığı hâlde Arnavutluk ile değil Sırbistan ile İstanbul Antlaşması'nı imzalamıştır. Arnavutluk bu savaş sırasında bağımsız olmuştur. Seçeneklerde yer alan diğer bilgiler doğrudur.

Cevap: D

12. Osmanlı Devleti adına Paris Barış Konferansı'na davet edilen Osmanlı sadrazamı Tevfik Paşa'dır. Tevfik Paşa son Osmanlı sadrazamıdır. Paris Barış Konferansı'nda Osmanlı Devleti Damat Ferit tarafından temsil edilmiştir. Seçeneklerde yer alan diğer bilgiler doğru olarak verilmiştir.

Cevap: A

13. Trablusgarp, Balkan Savaşları ve I. Dünya Savaşı'nın büyük kısmında saltanat makamında bulunan Osmanlı padişahı V. Mehmet Reşat'tır. 1909-1918 yılları arasında hüküm sürmüştür.

V. Murat: 1876 tarihinde yaklaşık 3 ay hüküm sürmüştür. Osmanlı'nın en kısa hüküm süren padişahıdır.

Abdülmecit: 1839 - 1861 yılları arasında hüküm sürmüştür.

Abdülaziz: 1861 - 1876 yılları arasında hüküm sürmüştür.

II. Abdülhamit: 1876 - 1909 yılları arasında hüküm sürmüştür.

Cevap: B

14. Hakkında birtakım bilgiler verilen Osmanlı sadrazamı Tevfik Paşa'dır.

Ahmet İzzet Paşa: Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandığı sırada sadaret makamında bulunmaktaydı.

Ali Rıza Paşa: Damat Ferit'in istifasının ardından hükûmeti kurmuş, Ankara ile ılımlı bir politika izlemiştir. Amasya Görüşmeleri bu dönemde gerçekleşmiştir.

Damat Ferit Paşa: Hürriyet ve İtilaf Fırkası mensubudur. İtilaf Devletlerine karşı ılımlı ve onlara yakındır.

Salih Paşa: Vahdettin Dönemi'nde 28 gün sadrazamlık yapmıştır.

Cevap: B

15. Mondros Ateşkes Antlaşması maddeleri dikkate alındığında, 7. madde ile işgale açık hâle gelmiştir, 12. ve 5. madde ile işgallere karşı direniş ve örgütlenme faaliyetleri engellenmek istenmiştir. 24. madde ile Doğu Anadolu'da bir Ermeni devleti kurulması amaçlanmıştır. Osmanlı'nın resmen sona ermesi ise Mondros'la değil saltanatın kaldırılması ile gerçekleşmiştir. Osmanlı Devleti Mondros ile fiilen, Mudanya ile hukuken, saltanatın kaldırılması ile resmen sona ermiştir.

Cevap: C

16. TBMM 23 Nisan 1920'de açılmıştır.

- Erzurum Kongresi: 23 Temmuz 1919,
- Sivas Kongresi: 4 Eylül 1919,
- Afyon Kongresi: 2 Ağustos 1920,
- Pozantı Kongresi: 5 Ağustos 1920

tarihlerinde toplanmıştır. Dolayısıyla Mustafa Kemal Paşa'nın Erzurum ve Sivas Kongreleri sırasında TBMM başkanı olması mümkün değildir, Afyon ve Pozantı Kongrelerine TBMM başkanı sıfatı ile katılmıştır.

Cevap: D

17. Sakarya Savaşı ile alakalı verilen bilgiler incelendiğinde E seçeneğinde yer alan bilgiye ulaşılamaz. Moskova Antlaşması, Sakarya Savaşı sonucunda değil, I. İnönü Savaşı sonucunda imzalanmıştır. Seçeneklerde yer alan bilgiler Sakarya Savaşı ile ilgili doğru bilgilerdir.

Cevap: E

18. Batı Cephesi'nde gerçekleşen savaşlar, I. İnönü, II. İnönü, Kütahya-Eskişehir, Sakarya ve Büyük Taarruz 'dur. İnönü Savaşı sonrası SSCB ile Moskova, Sakarya Savaşı sonrası Ukrayna ile Dostluk, Fransa ile Ankara Antlaşması, İngiltere ile ise Karşılıklı Esir Mübadelesi Antlaşması imzalanmıştır. Büyük Taarruzdan sonra ise İngiltere, İtalya, Fransa ve daha sonra imza atmasıyla da olsa Yunanistan ve TBMM arasında Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalanmıştır, zaferin ardından dediği için diğer devletler gibi ikili bir antlaşma durumu söz konusu olmadığından cevap İtalya'dır.

Cevap: D

19. Paragrafta yer alan metni incelediğimizde İngiltere, ekonomik imkânlarını Türk heyetine baskı yapmak için kullanmıştır. Siyasi meselelerin yanında ekonomik unsurların tehdit unsuru olması bu durumun da pazarlık unsuru olduğunu göstermektedir. Türk heyeti ekonomik yardım almak için siyasi taleplerini yumuşatmamıştır.

Cevap: C

20. Temel tüketim ihtiyaçlarını karşılayacak sanayi kuruluşlarının kurulacak olması halkın öncelikli ihtiyaçlarının temele alındığını, devlet eliyle gerçekleştirilmesi devletçilik ilkesi ile bağlantılı, ham madde kaynaklarına yakın olması üretimin ülke içerisinde yapılmaya gayret gösterilmesi yerli ve millî olmasını göstermektedir. Tüm öncüllere ulaşılabilir.

Cevap: E

21. Sorunun doğru cevabı *Yaban* eseridir. *Yaban* Yakup Kadri Karaosmanoğlu tarafından kaleme alınan bir eserdir.

İstiklal Harbimiz: Kâzım Karabekir

Ateş ve Güneş: Falih Rıfkı Atay

Esir Şehrin İnsanları: Kemal Tahir

Millî Mücadele Hatıraları: Ali Fuat Cebesoy: tarafından kaleme alınmıştır.

Cevap: E

22. Din ve vicdan hürriyeti: Laiklik,
Yenileşme ve Batılılaşma: İnkılapçılık,
Banka, para, sermaye: Devletçilik,
Ulusal egemenlik: Cumhuriyetçilik
ilkeleri ile ilgilidir.
Milliyetçilik ilkesi ile alakalı kavramlar, Türk, millet, milliyet, bağımsızlık kavramlarıdır.

Cevap: D

23. Tevhidi-i Tedrisat Kanunu'nun hazırlanmasında etkili olan devlet adamı Vasıf Çınar'dır, Vasıf Çınar 50 mebusla bu yasayı Meclise sunmuş, uygulamak için ise 6 Mart tarihinde göreve getirilmiştir.

Vasıf Temel: Boğazlar Komisyonunun ilk Türk başkanı olarak görev yapan bir askerdir.

Dr. Rıza Nur: TBMM'nin açılmasının ardından kurulan I. İcra Vekilleri Heyetinin ilk Maarif vekilidir. Aynı zamanda Sağlık bakanlığı da yapmıştır ancak tarihteki en bilindik rolü, Lozan Barış Konferansı'nda İsmet İnönü'nün yanında Türkiye'yi temsil eden ikinci delege olmasıdır.

Mahmut Esat Bozkurt: Cumhuriyet Dönemi'nin en önemli Adliye vekillerinden biridir. Eğitim alanında değil, hukuk devrimlerinde ön plana çıkmıştır; 1926 yılında İsviçre'den örnek alınarak hazırlanan Türk Medeni Kanunu'nun mimarıdır.

Refet Bele: Millî Mücadele'nin önde gelen komutanlarından ve Mustafa Kemal Paşa'nın silah arkadaşlarından. Amasya Genelgesi'ni imzalayan paşalar arasındadır. Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın ardından Doğu Trakya'yı İtilaf Devletleri'nden TBMM adına teslim almak üzere Trakya Yüksek Komiseri sıfatıyla görevlendirilmiştir. Maarif vekilliği yapmamıştır.

Cevap: E

24. Soruda özellikleri verilen oluşum Briand-Kellog Pak'tı'dır. Savaşın ulusal politikanın bir aleti olmaktan çıkartılması amacıyla çok taraflı antlaşmalar ile sağlanması amacıyla, İngiltere, ABD, Fransa, Almanya, Japonya, İtalya, Polonya, Belçika, Çekoslovakya arasında imzalanmıştır, Türkiye 1929 yılında katılmıştır.

Balkan Pak'tı: Totaliter (Baskıcı) rejimlerin yayılmacı politikalarına karşı Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya tarafından imzalanmıştır.

Locarno Pak'tı: Fransa'nın Almanya'ya güvensizliği sonucunda Fransa, İngiltere, Almanya, Belçika, Polonya, Çekoslovakya arasında imzalanmıştır. Antlaşmazlıkların barış yoluyla çözümünü amaçlamaktadır. Türkiye bu antlaşmada yer almamıştır.

Nyon Konferansı: Akdeniz'de korsan faaliyetlerini önlemek amacıyla İngiltere, Türkiye, Bulgaristan, Mısır, Fransa Yunanistan, Romanya, Yugoslavya ve SSCB arasında imzalanmıştır.

Sadabad Pak'tı: İtalya'nın yayılmacı politikalarına (Habeşistan'ı işgaline) karşı, Afganistan, İran, Irak ve Türkiye arasında imzalanmıştır.

Cevap: B

25. Bosna Savaşı Dayton Antlaşması ile sona ermiş, Bosna Hersek ve Sırp devleti olarak ikiye ayrılmasına karar verilmiştir.

Camp David Antlaşmaları: Mısır'ın İsrail'i tanıdığı antlaşmadır.

Versailles Antlaşması: I. Dünya Savaşı sonrasında İtilaf Devletleri ile Almanya arasında imzalanan barış antlaşmasıdır.

Westfalya Antlaşması: 1618-1648 yılları arasında Avrupa'da devam eden ve 30 yıl savaşlarını sona erdiren antlaşmadır. Modern devletlerin temeli atılmıştır.

Bükreş Antlaşması: 1812 yılında imzalanan Bükreş Antlaşması ile Sırp Osmanlı'dan ayrıcalık kazanan ilk azınlık olmuştur. II. Balkan Savaşları ardından imzalanan Bükreş Antlaşması ise II. Balkan Savaşları'nı bitiren ve sınırları yeniden çizen bir barış antlaşmasıdır.

Cevap: D

26. Hakkında bilgiler verilen pakt 1955 yılında imzalanan Bağdat Paktı'dır. Irak'ın bu paktan çekilmesinin ardından bu paktın merkezi Ankara, adı da CENTO olmuştur.

Kuzey Atlantik Paktı: NATO'nun kurulduğu antlaşmadır.

Briand-Kellog Paktı: Savaşın ulusal politikanın bir aleti olmaktan çıkartılması amacıyla çok taraflı antlaşmalar ile sağlanması amacıyla, İngiltere, ABD, Fransa, Almanya, Japonya, İtalya, Polonya, Belçika, Çekoslovakya arasında imzalanmıştır, Türkiye 1929 yılında katılmıştır.

Locarno Paktı: Fransa'nın Almanya'ya güvensizliği sonucunda Fransa, İngiltere, Almanya, Belçika, Polonya, Çekoslovakya arasında imzalanmıştır. Antlaşmazlıkların barış yoluyla çözümünü amaçlamaktadır. Türkiye bu antlaşmada yer almamıştır.

Sadabat Paktı: İtalya'nın yayılmacı politikalarına (Habeşistan'ı işgaline) karşı, Afganistan, İran, Irak ve Türkiye arasında imzalanmıştır.

Cevap: D

27. Lübnan'ın Beyrut kentinde Ermeniler tarafından kurulan ve yıllarca Türk diplomatları hedef alan terör örgütü ASALA'dır.

IRA: İrlanda'nın Birleşik Krallık'tan ayrılmasını savunan gruptur, 2005 yılında silah bırakacağını açıklamıştır.

EOKA: Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamayı amaçlayan silahlı terör örgütüdür. EOKA ile Türk Mukavemet Teşkilatı mücadele etmiştir.

ENOSİS: Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamayı amaçlayan projenin adıdır.

ETA: Franco Dönemi'nde Bask bölgesinde İspanya'da mücadele eden sosyalist görüşü benimseyen bir örgüttür.

Cevap: A

28. Türkiye'nin mutlak (matematik) konumu ile açıklanamayacak coğrafi olguyu bulmamız istenmektedir.

A, B ve E seçeneklerindeki durumlar (Balıkesir'in Samsun'dan sıcak olması, Konya'da gölge boyunun Iğdır'dan kısa olması, Gaziantep'te çizgisel hızın fazla olması) doğrudan enlem ve Ekvator'a yakınlık ilişkisi ile, yani mutlak konumla açıklanır. C seçeneği (Çanakkale'de güneşlenmenin Rize'den fazla olması) mutlak konum şartlarına bağlıdır.

D seçeneği: Mersin'de maki üst sınırının İzmir'den düşük olması mutlak konuma terstir. Ekvator'a daha yakın olan Mersin'de sıcaklık ortalaması daha yüksek olduğu için maki üst sınırının İzmir'den çok daha yüksekte olması gerekirdi. Enlem kuralıyla çeliştiği için bu durum mutlak konumla açıklanamaz.

Cevap: D

29. Genç, tektonik yönden aktif ve volkanik arazilerin daha geniş yer kapladığı alan sorulmaktadır.

Haritadaki I numaralı (Yıldız Dağları) ve V numaralı (Mardin) alanlar, I. Jeolojik Zaman'da oluşmuş yaşlı ve durağan masif arazilerdir.

II numaralı alan (Kula/Manisa çevresi): Batı Anadolu Fay Hattı (BAF) üzerinde yer alan, genç oluşumlu, tektonik olarak son derece aktif ve Türkiye'nin en genç volkanik arazilerinin (Kula Volkanları) bulunduğu bir sahadır.

Cevap: B

30. Lapy, dolin, obruk, traverten gibi kireçtaşı/alçıtaşı kökenli karstik şekillerin en yaygın olduğu yer sorulmaktadır. Türkiye'de karstik arazilerin en geniş alan kapladığı, kalker (kireçtaşı) kalınlığının en fazla olduğu ve bu şekillerin en tipik biçimde görüldüğü yöre Göller Yöresi ve Akdeniz'deki Teke-Taşeli platolarıdır.

Cevap: A

31. Delta Ovalarının Oluşumu

Sığ kıyılarda akarsu birikimiyle oluşan ovalara (delta ovaları) nerede rastlamanın daha zor olduğu sorulmaktadır.

Samsun (Bafra ve Çarşamba), Balıkesir/İzmir (Gediz, Bakırçay vb.), Sakarya (Karasu) gibi yerlerde kıyı derinliği az (kıta sahanlığı geniş) olduğu için delta oluşumu kolaydır.

Antalya (B): Dağların kıyıya paralel ve çok yakın uzandığı, kıyı derinliğinin (falezli yapı) çok fazla olduğu bir yerdir. Kıta sahanlığı dar olduğu için akarsuların denizi doldurup delta yapması çok zordur.

Cevap: B

32. Plato eşleştirmelerinden hangisinin yanlış olduğu sorulmaktadır. Teke (Karstik), Çatalca (Aşınım) ve Ardahan (Volkanik/Lav örtüsü) platoları doğru eşleştirilmiştir.

Safranbolu (C): Tabaka düzlüğü (yatay duruşlu) platoları genellikle İç Anadolu (Cihanbeyli, Haymana, Bozok) ve Güneydoğu Anadolu'da yaygındır. Safranbolu ve çevresindeki platolar ise daha çok aşınım yüzeyi (peneplen) veya karstik karakter taşıdığı için bu eşleştirme yanlıştır.

Cevap: C

33. Akarsu vadilerinin alüvyonlarla tıkanmasıyla oluşan "alüvyal set gölleri"ne örnek istenmektedir.

Uzungöl (heyelan/alüvyal set), Yedigöller (heyelan set), Manyas ve Hazar (tektonik) kökenlidir.

Mogan Gölü (A): Ankara'da yer alan Eymir ve Mogan ile Ege'deki Bafa (Çamiçi) ve Köyceğiz gölleri, Türkiye'deki en tipik alüvyal set gölleridir.

Cevap: A

34. Güzergâh boyunca kayın, ladin ve karaçam (Karadeniz formasyonları) ağaç türlerini gören araştırmacıların rotası sorulmaktadır. Bu nemcil ve Karadeniz iklimine özgü ağaç türleri (özellikle ladin, Türkiye'de sadece Doğu Karadeniz'de bulunur) silsile hâlinde Karadeniz Bölgesi'nde yer alır.

Bayburt - Rize (E): Bayburt'tan yola çıkıp Kuzey Anadolu Dağları'nı aşarak Rize'ye inen bir kişi bu ağaç türlerinin tüm kuşaklarını sırasıyla görür.

Cevap: E

35. Toprak Türleri Eşleştirmesi

1. Madde: "Nemli-ılıman iklim bölgelerinde geniş yapraklı ormanlar altında oluşan organik madde yönünden zengin topraklardır." Bu tanım kahverengi orman topraklarına aittir. Haritada nemli Karadeniz ikliminin görüldüğü Batı Karadeniz'deki III numaralı alanla eşleşir.

2. Madde: "Killi araziler üzerinde gelişen kırsal kesimlerde taş doğuran toprak veya kara kepir olarak adlandırılan nispeten genç topraklardır." Bu tanım vertisol (Dönen Topraklar) için kullanılır. Türkiye'de en karakteristik olarak Ergene Havzası ve Muş Ovası'nda görülür. Haritada Van Gölü'nün batısındaki Muş Ovası'nı gösteren V numaralı alanla eşleşir.

3. Madde: "Uzun boylu ot toplulukları üzerinde gelişen toprakta yıkanmanın az olmasından dolayı humus yönünden zengin koyu renkli topraklardır." Bu tanım dünyanın en verimli yerli toprağı olan çernezyom (Kara Toprak) türüne aittir. Türkiye'de Erzurum-Kars Platosu'nda görülür. Haritada Kuzeydoğu Anadolu'yu gösteren IV numaralı alanla eşleşir.

4. Madde: "Kızılçam ormanları ve makiler üzerinde gelişen demir oksit yönünden zengin kırmızı renkli topraklardır." Bu tanım terra rossa (Kırmızı renkli Akdeniz toprakları) türüne aittir. Haritada Akdeniz ikliminin etkili olduğu Muğla (Menteşe) yöresini gösteren I numaralı alanla eşleşir.

Sonuç: Haritada II numara ile gösterilen alan Konya ve çevresidir. Bu yörede karasal iklim şartlarına bağlı olarak kahverengi veya kestane renkli bozkır (Step) toprakları görülmektedir. Ancak öncüllerde bu toprak türüne ait herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

Cevap: B

36. III ve II: Teke/Taşeli yöresinde topografya, Menteşe'de ulaşım zorluğu gibi eşleşmeler doğrudur.

I numara: Yıldız Dağları ulaşım gelişmemiştir.

V numaralı alan (Batı Karadeniz): Bu bölgenin iç ve dağlık kısımlarında nüfusun seyrekleşmesinin asıl nedeni iklim değil, son derece sarp ve engebeli olan topografyadır (yer şekilleridir). Hatta bölgenin kıyı kesimi iklimin elverişliliğinden dolayı oldukça yoğun nüfusludur. Bu nedenle "İklim" demek yanlıştır.

Cevap: E

37. A) Mersin: Tarımsal potansiyeli (turunçgil, seracılık) yüksek bir ilimizdir ve mevsimlik işçi alır. Ancak seçeneklerdeki Ordu kadar sadece belirli bir ürünün devasa hasat göçüyle anılmaz; ayrıca turizm ve yaylacılık da nüfus hareketliliğinde etkilidir. (Tarımsal göç denince Akdeniz'de akla ilk gelen örnek genellikle pamuk hasadıyla Adana/Çukurova'dır.)
- B) Ordu: Türkiye'de tarıma dayalı mevsimlik işçi göçünün en tipik ve en yoğun yaşandığı illerden biridir. Her yıl yaz aylarında (özellikle Ağustos ayında) fındık hasadı için Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri başta olmak üzere Türkiye'nin birçok yerinden on binlerce mevsimlik tarım işçisi Ordu ve Giresun çevresine göç eder.
- C) Çanakkale: Yaz aylarında mevsimlik göç alır ancak bu göçün temel sebebi tarımdan ziyade turizm (kıyı turizmi, yazlıkçılar ve tarihî turizm) faaliyetleridir.
- D) Muğla: Türkiye'de turizme bağlı mevsimlik göçün (hizmet sektörü çalışanları ve turistler) en belirgin yaşandığı ildir. Bodrum, Marmaris, Fethiye gibi ilçeleri sayesinde yazın nüfusu katlanarak artar.
- E) Elazığ: Ordu veya Muğla gibi ülke çapında çok büyük kitleleri dışarıdan çeken belirgin bir mevsimlik tarım veya turizm göçü merkezi değildir.

Cevap B

38. • Türkiye'de divan tipi köyaltı yerleşmeleri en karakteristik olarak Karadeniz Bölgesi'nin batı kesimlerinde (Batı Karadeniz Bölümü'nde) görülmektedir.
- Özellikle Bolu, Sakarya, Zonguldak, Bartın, Kastamonu ve Sinop illeri divan yerleşmelerinin Türkiye'deki en yaygın olduğu coğrafyadır.
- Kütahya, Çankırı ve Diyarbakır: Bu illerde genellikle karasal iklimin etkisiyle su kaynakları sınırlıdır ve yer şekilleri nispeten daha sadedir; bu nedenle buralarda daha çok toplu yerleşmeler veya ekonomik faaliyete göre farklı köyaltı yerleşmeleri (mezra, kom, ağıl vb.) öne çıkar.
- Samsun: Orta Karadeniz'de yer alan Samsun'da yer şekilleri Batı Karadeniz'e göre daha düz ve sade olduğu için dağınık/divan yerleşmeleri Batı Karadeniz'deki kadar belirgin ve yaygın değildir.

Sonuç: Tanımı yapılan divan yerleşmelerinin verilen iller arasında en yaygın olarak görüldüğü yer Bolu'dur.

Cevap: D

39. Tarım Ürünü (Buğday) Yetiştirme Şartları

Çimlenmede serin/nem, olgunlaşmada yüksek sıcaklık ve kuraklık isteyen (Buğday/Tahıl) bir ürünün nerede yetiştirilmesinin zor olduğu sorulmaktadır. Konya, İzmir, Edirne, Adana yazları sıcak ve kurak geçtiği için buğday tarımına çok uygundur.

Giresun (C): Karadeniz iklimine sahip olduğu için her mevsim, özellikle de yaz aylarında yağışlıdır. Yaz kuraklığı isteyen buğdayın Giresun kıyılarında doğal olarak yetiştirilmesi çok zordur.

Cevap: C

40. I numaralı bölge (Güney Marmara/Balıkesir- Eskişehir - Kütahya) dünyanın en büyük bor rezervlerine sahiptir.

II numaralı bölge (Sivas-Divriği/Malatya-Hekimhan hattı) Türkiye'de demir yataklarının en yoğun olduğu sahadır.

III numaralı bölge (Doğu Karadeniz/Artvin/Erzincan hattı) önemli altın ve bakır yataklarına ev sahipliği yapar.

Cevap: A

41. Yerli ve yenilenebilir kaynakların artması, dışarıdan alınan petrol ve doğal gaz ihtiyacını düşüreceği için enerjide dışa bağımlılığı azaltır (II).

Dışa bağımlılığın azalması ve kaynak çeşitliliğinin artması, ülkenin enerji arz güvenliğini (IV) sağlar. Çevre sorunlarını artırmaz, aksine azaltır.

Cevap: D

42. Fabrika Kuruluş Yeri (Ham maddeye yakınlık)

Kütahya'da boraks, Şanlıurfa'da pamuklu dokuma, Muğla'da kâğıt (orman) ham maddeye yakın olarak kurulmuştur.

Konya Tekstil Fabrikası (E): Konya Ovası'nın iklim şartlarında pamuk yetişmez. Dolayısıyla Konya'da kurulan bir pamuklu tekstil fabrikası ham maddeye (pamuğa) yakınlıktan dolayı değil; pazar, sermaye veya ulaşım kolaylığı gibi faktörlerle kurulmuştur.

Cevap: E

43. Yedigöller (Bolu), Aspendos (Antalya), İhlara Vadisi (Aksaray) ve Çifte Minareli Medrese (Erzurum) harita sorularındaki klasik dağılış bölgelerine dahildir.

Ashab-ı Kehf Mağarası (A): Mersin (Tarsus) veya Kahramanmaraş (Afşin) sınırları içinde yer alır. Soru kurgusuna göre taranan alanların (Bolu, Antalya, Aksaray, Erzurum vb.) dışında kalmaktadır.

Cevap: A

44. Limanların Hinterlandı

Bandırma, Derince, Samsun ve Mersin limanları iç bölgelere ulaşımı çok kolay olduğu için hinterlandı geniş ve ticareti çok canlı limanlardır.

Sinop (E): Karadeniz'in tek doğal limanı olmasına rağmen, hemen arkasında duvar gibi yükselen sarp Küre Dağları nedeniyle iç kısımlarla kara ve demir yolu ulaşımı çok zordur. Bu nedenle hinterlandı en dar ve ticari fonksiyonu en az gelişmiş limanımızdır.

Cevap: E

45. Şekilsel ve İşlevsel Bölgeler

Akdeniz iklim bölgesi, Kula volkanik bölgesi, Muğla kıyı bölgesi ve Antalya karstik bölgesi tamamen fiziki şartlarla oluşmuş doğal (şekilsel) bölgelerdir.

Doğu Anadolu Kalkınma Bölgesi / DAP (D): Devletin yatırım, planlama ve hizmetleri daha iyi organize edebilmek için kurduğu işlevsel (proje/kalkınma) bir bölgedir.

Cevap: D

46. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı, Meclisin iç işleyişini düzenleyen ve yasama faaliyetlerinin düzenli yürütülmesini sağlayan önemli anayasal organlardan biridir. Divanın oluşumunda siyasi parti gruplarının Meclisteki sandalye sayılarına göre temsil edilmesi esas alınmıştır. Başkanlık Divanı içerisinde Meclis Başkanı, başkanvekilleri, idare amirleri ve kâtip üyeler yer alır. Ayrıca TBMM Başkanı aynı zamanda Divanın da başkanlığını yürütür. Ancak Başkanlık Divanı üyeleri yasama dönemi boyunca kesintisiz görev yapmaz. Anayasa ve İçtüzük hükümlerine göre Başkanlık Divanı için belirli sürelerle seçim yapılır ve görev süreleri yasama döneminin tamamını kapsamaz. Seçenekleri tek tek inceleyecek olursak A, B, D ve E seçenekleri anayasal sisteme uygundur. C seçeneğinde yer alan "yasama dönemi boyunca görev yapar" ifadesi ise doğru değildir.

Cevap: C

47. 1982 Anayasası'nın 106. maddesinde, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanların cezai sorumluluğuna ilişkin özel bir usul öngörülmüştür. Buna göre Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında görevleriyle ilgili bir suç işledikleri iddiasıyla soruşturma açılmasının istenebilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğunun vereceği önerge gereklidir. Bu aşama yalnızca soruşturma sürecinin başlatılmasına yönelik istem niteliğindedir. Önergenin verilmesinden sonra Meclis, soruşturma açılıp açılmayacağına ayrıca karar verir. Böylece anayasal sistem, yürütme organı üyeleri hakkında gelişigüzel süreçlerin başlatılmasını engellemeyi amaçlarken aynı zamanda parlamenter denetimi de korumaktadır.

Cevap: D

48. Kamu Denetçiliği Kurumu, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceleyen ve bireylerin idare karşısında korunmasını amaçlayan anayasal bir kurumdur. Ombudsmanlık sistemi olarak da bilinen bu yapı, hukuk devleti ilkesinin güçlendirilmesi bakımından önem taşır. 1982 Anayasası'na göre Kamu Denetçiliği Kurumu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak faaliyet gösterir. Böylece kurumun yürütme organından bağımsız biçimde çalışması ve idare üzerinde daha tarafsız bir denetim gerçekleştirmesi amaçlanmıştır. Kurumun Cumhurbaşkanlığına veya herhangi bir bakanlığa bağlanması, denetlediği idareyle organik bağ kurması sonucunu doğurabileceğinden anayasal tercihe aykırı olurdu.

Cevap: C

49. Danıştay, idari yargı sisteminin en üst yüksek mahkemesidir ve hem danışma hem de yargısal görevler üstlenir. Danıştayın kurumsal bağımsızlığının sağlanabilmesi için başkanının belirlenmesinde de özel bir seçim yöntemi benimsenmiştir. 1982 Anayasası'na göre Danıştay başkanı, Danıştay Genel Kurulu tarafından kendi üyeleri arasından seçilir. Böylece yürütme organının doğrudan belirleyici olduğu bir atama modeli yerine, yüksek mahkemenin kendi iç iradesine dayanan bir sistem kabul edilmiştir. Ayrıca görev süresi sonunda yeniden seçilme imkânı bulunmaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin veya Anayasa Mahkemesinin bu seçimde doğrudan bir rolü yoktur.

Cevap: D

50. Soruda hukuk kurallarının “davranış düzenleme” işlevine ilişkin özelliği sorulmaktadır. Hukuk kuralları, bireylerin hangi davranışlarda bulunmaları gerektiğini gösteren; bazı fiilleri emreden, bazılarını yasaklayan, bazılarını ise serbest bırakan normlardır. Hukuk kurallarının insan davranışlarını düzenleyici ve yönlendirici nitelik taşıması, onların normatif olma özelliğini ifade eder. Bu nedenle normatiflik, hukuk kurallarının toplumsal yaşamı belirli kurallar çerçevesinde düzenleme fonksiyonunu anlatan temel kavramdır. “Genellik” hukuk kurallarının belirli kişilere değil herkese uygulanabilmesini, “soyutluk” belirli bir olaya değil benzer olayların tümüne yönelik olmasını, “müeyyidelilik” ise yaptırım içermesini ifade eder.

Cevap: C

51. Sorunun konusu, Türk Medeni Kanunu'nda düzenlenen kişiliğin korunması ilkesidir. Kanun koyucu, kişinin insan olmasından kaynaklanan temel hak ve özgürlüklerini koruma altına almış; özellikle hak ehliyeti ve fiil ehliyeti üzerinde kişinin tamamen serbest şekilde tasarrufta bulunmasını engellemiştir. Bu nedenle hiç kimse hak ve fiil ehliyetlerinden tamamen veya kısmen vazgeçemez. Aynı şekilde kişi, özgürlüklerini hukuka veya ahlaka aykırı biçimde sınırlayamaz; kişilik haklarını ortadan kaldıran sözleşmeler de geçerli kabul edilmez. Bu düzenlemeler, insan onurunun ve kişiliğinin hukuk düzeni bakımından vazgeçilmez değerler arasında yer aldığını göstermektedir.

Cevap: C

52. Türk Borçlar Kanunu'na göre zamanaşımını kesen sebeplerden biri, borçlunun borcu ikrar etmesidir. Borcun ikrarı; borçlunun, borcun varlığını açık veya örtülü biçimde kabul eden davranışlarda bulunması anlamına gelir. Örneğin kısmi ödeme yapılması, faiz ödenmesi ya da borcun varlığının yazılı şekilde kabul edilmesi borcun ikrarı niteliğinde değerlendirilebilir. Kanun koyucu, borçlunun bu tür davranışlarının alacak hakkını yeniden teyit ettiğini kabul ettiğinden, zaman aşımı süresinin yeniden başlamasını öngörmüştür. Buna karşılık yalnızca ihtarname gönderilmesi veya tarafların görüşme yapması tek başına zaman aşımını kesen sebep değildir.

Cevap: B

53. İdare hukukunun en belirgin özelliklerinden biri, büyük ölçüde yargı kararlarıyla gelişmiş olmasıdır. Özellikle Danıştay ve diğer idari yargı mercilerinin kararları, idare hukukunun kavramlarını, ilkelerini ve uygulama esaslarını şekillendirmiştir. Bu nedenle idare hukuku öğretide çoğu zaman “içtihat hukuku” olarak nitelendirilmektedir. İdarenin sorumluluğu, kamu hizmeti, idari işlem ve idari sözleşme gibi birçok temel kavram, mahkeme kararlarıyla zaman içinde geliştirilmiştir. Bu durum, idare hukukunun tamamen kodifiye edilmiş bir alan olmaktan ziyade, dinamik ve yargı kararlarıyla beslenen bir hukuk dalı olduğunu göstermektedir.

Cevap: C

54. 5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre belediyenin üç temel organı bulunmaktadır. Bunlar belediye başkanı, belediye meclisi ve belediye encümenidir. Belediye başkanı belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Belediye meclisi, belediyenin karar organı niteliğindedir. Belediye encümeni ise belediyenin yürütme ve danışma organı olarak görev yapmaktadır. Diğer seçeneklerde yer alan il genel meclisi, kaymakam, muhtar ve ihtiyar heyeti ise farklı yerel yönetim birimlerine veya merkezi idare teşkilatına ait unsurlardır.

Cevap: A

55. Görselde yer alan "Afghan Girl" adlı ünlü fotoğraf Steve McCurry tarafından çekilmiştir. Fotoğraf, 1984 yılında Pakistan'daki bir mülteci kampında çekilmiş ve özellikle fotoğraftaki kız çocuğunun etkileyici bakışları nedeniyle dünya çapında simgesel bir eser hâline gelmiştir. *National Geographic* dergisinin kapağında yayımlanan çalışma, savaşın, göçün ve insanî dramların fotoğraf sanatındaki en güçlü temsil örneklerinden biri kabul edilmektedir. Steve McCurry, özellikle belgesel fotoğrafçılık alanındaki çalışmalarıyla tanınan önemli bir fotoğraf sanatçısıdır.

Cevap: B

56. Türkiye'nin Oscar tarihinde "En İyi Uluslararası Film" kategorisine gönderdiği ilk yapım "Susuz Yaz" filmidir. Metin Erksan yönetmenliğinde çekilen film, 1964 yılında Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı ödülünü kazanarak uluslararası alanda büyük ses getirmiştir. Eser, köy yaşamı, su paylaşımı ve mülkiyet çatışmaları üzerinden toplumsal sorunları ele almasıyla Türk sinema tarihinde önemli bir yere sahiptir. Metin Erksan, toplumsal gerçekçi sinema anlayışının Türkiye'deki en önemli temsilcileri arasında kabul edilmektedir.

Cevap: A

57. Soruda sözü edilen yapım "Adolescence"tır. Dizi, gençlik psikolojisi, aile içi çatışmalar ve suç temalarını tek plan çekim tekniğiyle işleyerek dikkat çekmiştir. Özellikle kesintisiz çekim hissi veren sinematografisi ve yoğun psikolojik atmosferi sayesinde 2026 Altın Küre Ödül töreninin en çok konuşulan yapımlarından biri olmuştur. Yapım, genç bireyin toplumsal baskılar ve aile ilişkileri içerisindeki kırılma anlarını gerçekçi bir anlatımla yansıtmaktadır.

Cevap: C

58. Parçada sözü edilen roman "Lolita"dır. Vladimir Nabokov'un en tanınmış eseri olan roman, Humbert Humbert adlı karakterin saplantılı bakış açısıyla anlatılmaktadır. Eser, yayımlandığı dönemde içerdiği temalar nedeniyle büyük tartışmalara yol açmış; ancak anlatım tekniği, dil kullanımı ve psikolojik çözümlemeleri nedeniyle modern dünya edebiyatının en önemli romanlarından biri kabul edilmiştir. "Lolita" aynı zamanda güvenilir anlatıcı tekniğinin en güçlü örneklerinden biri olarak değerlendirilmektedir.

Cevap: E

59. Soruda tanımı verilen kavram safdildir. Safdil kelimesi, Türkçede çoğu zaman "kolay kandırılan kişi" anlamında olumsuz biçimde kullanılsa da esas anlamı temiz kalpli, iyi niyetli ve içten kişidir. Kelimenin "saf" ve "dil" unsurlarından oluşması da bu anlamı desteklemektedir. "Mütereddid" kararsız, "mütebessim" gülümseyen, "mütehassıs" duygulanmış, "mahcup" ise utanmış anlamına gelir.

Cevap: C

60. Psikanaliz Kuramı'nın kurucusu Sigmund Freud'dur. Freud, insan davranışlarının yalnızca bilinçli süreçlerle açıklanamayacağını savunmuş; bilinçdışı dürtülerin, bastırılmış arzuların ve çocukluk deneyimlerinin kişilik üzerinde belirleyici etkileri olduğunu ileri sürmüştür. Rüya analizi, serbest çağrışım ve savunma mekanizmaları gibi kavramlar Freud'un psikolojiye kazandırdığı temel yaklaşımlar arasında yer almaktadır. Psikanaliz kuramı, modern psikoloji ve psikiyatri tarihinde en etkili düşünce sistemlerinden biri kabul edilmektedir.

Cevap: D